

Programma 10 Vrijetijd, Cultuur, Sport en Erfgoed

Provincie Noord-Brabant

Algemene voortgang van het programma

Inleiding

Het programma loopt op koers. De vrijetijds-, cultuur-, erfgoed en sportsectoren hervinden zich weer na 2 zware Coronajaren. De ervaringen en tijdens Corona ontwikkelde nieuwe (digitale) mogelijkheden, worden meegenomen bij de ontwikkeling van het nieuwe kader Levendig Brabant 2030. De opwerking hiervan loopt op schema: op weg naar het nieuwe kader doorlopen we een aantal fases. De afgelopen periode, in de ophaalfase, zijn diverse gesprekken gevoerd met de instellingen en experts van de vier sectoren. Daarmee is veel input opgehaald. We staan nu aan de start van de dialoofase. Vaststelling van het kader is voorzien 4e kwartaal 2022. Zie verder statenmededeling (update Kader 2030) en www.levendigbrabant.nl. Verder is op basis van Motie 64A/2021 inzake verbetering kwaliteit uitvoering wettelijke taak bibliotheken een extern onderzoek ingesteld. Naar aanleiding van de motie en de uitkomsten van het onderzoek wordt ingezet op structurele en incidentele verhoging (respectievelijk € 0,5 mln en € 1,5 mln) van de provinciale inzet. Zie verder statenmededeling.

In 2021 is de Nieuw Hollandse Waterlinie Unesco werelderfgoed geworden als uitbreiding van de Stelling van Amsterdam (samen de Hollandse Waterlinies). Voor het beheer van dit erfgoed is op 22 maart 2022 een gemeenschappelijk orgaan opgericht (zie memo gedeputeerde). Ook voor de Zuiderwaterlinie wordt op basis van het meerjarenplan gewerkt aan een duurzame samenwerkingsrelatie. Op 1 januari 2022 is daarnaast een beheersstichting opgericht voor de Zuiderwaterlinie (zie ook statenmededeling). Ook zijn in 2022 wandelingen rond kloosters gerealiseerd (kloosterommetjes), is het dependance van het archeologisch depot geopend en is een intentieovereenkomst getekend met het Noordbrabants Museum voor het opnemen van een aanvullende topcollectie (zie statenmededeling).

Op het gebied van Sport nemen we deel aan een verkenning ten aanzien van het Multi EK Wielrennen in 2025 (zie statenmededeling). De voorbereidingen van het topsportevenement Vuelta (start Utrecht-Brabant) in augustus 2022 zijn volle gang en loopt conform planning. Verder ondersteunen we vanuit de beleidslijn Uniek Sporten de ITF Wheelchair Tennis Masters 2022 in Oss. Ook is in het 1ste kwartaal van 2022 op basis van het in 2021 in samenwerking met de Provincie ingediende bid, de organisatie van Special Olympics 2024 toegewezen aan Tilburg en Breda.

Het Leisure Ontwikkel Fonds is 2022 ingegaan met een eind 2021 herijkte investeringsstrategie. Daarmee zijn de mogelijkheden voor het verkrijgen van een lening van het LOF verbreed en wordt nu ingezet op meer innovatieve leisure-projecten die ontwikkeld en/of gerealiseerd kunnen worden. Verder onderzoeken we met de initiatiefnemers van de Van Gogh Homeland Experience de mogelijkheid om met betrokken gemeenten en andere partners bij te dragen aan de ontwerpfasen van dit leisure-project, dat ook een relatie legt met grote maatschappelijke opgaven. Tot slot wordt door VisitBrabant gewerkt aan een nieuwe campagne 'Brabant Dichterbij'. In het 2e kwartaal besluiten we over de bijdrage van de provincie aan de campagne.

Wat willen we bereiken?

Onderscheidend, divers en inclusief Brabants cultuur- sport- en vrijetijdsaanbod

Indicatoren:

- Gemiddelde beoordeling van Brabanders voor het totale cultuuraanbod, streefwaarde 7,3.
- % bezoekers van ondersteunde topsportevenementen dat (meer dan) tevreden is over het evenement (streefwaarde $\geq 80\%$)
- Aantal bezoekers aan Brabant (streefwaarde in 2022: $\geq 65\%$ van (pre-Corona) niveau 2019)
- Tevredenheid van bezoekers aan Brabant (streefwaarde Net Promotor Score-score ≥ 13 (2019 = 13))

■ **Stand van zaken**

Op dit moment is er geen indicatie dat deze doelstelling niet gehaald wordt. De metingen op de genoemde indicatoren is voorzien eind 2022.

Wat gaan we daarvoor doen?

Inzet Leisure Ontwikkel Fonds (LOF) Noord-Brabant

Omschrijving (toelichting)

Het LOF verstrekt leningen voor de ontwikkeling van innovatief vrijetijdsaanbod. Op basis van besluitvorming over de in 2021 gehouden evaluatie van het fonds, worden in Q4 2021 nieuwe indicatoren en streefwaarden bepaald op basis waarvan de inzet in 2022 plaats zal vinden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Meerjarige ondersteuning van professionele- en amateurkunst (incl. PZN)

Omschrijving (toelichting)

In de periode 2021-2024 ondersteunen we 54 professionele kunstinstellingen en 18 amateurkunstinstellingen die activiteiten mogelijk maken die bijdragen aan een levendig Brabant.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Voor de periode van 2021 t/m 2024 worden 55 professionele (inclusief Philharmonie Zuidnederland) en 18 amateurinstellingen ondersteund.

Ondersteunen van topsportevenementen

Omschrijving (toelichting)

In augustus 2022 zal de provincie de Vuelta-start in Utrecht en Brabant plaatsvinden (zie kwartaalrapportage). Ook wordt in samenwerking met partners een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden voor het uitbrengen van een bid voor de organisatie van Multi EK Wielrennen 2025.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In augustus 2022 zal de provincie de Vuelta-start in Utrecht en Brabant plaatsvinden (zie kwartaalrapportage). Ook wordt in samenwerking met partners een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden voor het uitbrengen van een bid voor de organisatie van Multi EK Wielrennen 2025.

Ondersteunen van uniek sporten

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Via het BrabantSportfonds worden side-events bij topsportevenementen mogelijk gemaakt. Ook worden middels een bijdrage vanuit de Provincie de Wheelchair Tennis Masters 2022 in Oss mede mogelijk gemaakt.

Stimuleren (inter)nationale topcultuur met inzet van Brabant C Fonds

Omschrijving (toelichting)

In 2021 is een evaluatie uitgevoerd als onderdeel van de evaluatie van de fondsen (zie statenmededeling). De positieve uitkomst van de evaluatie wordt meegenomen bij het dit jaar op te stellen Kader Levendig Brabant 2030.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is een evaluatie uitgevoerd als onderdeel van de evaluatie van de fondsen (zie statenmededeling). De positieve uitkomst van de evaluatie wordt meegenomen bij het dit jaar op te stellen Kader Levendig Brabant 2030.

Bijdragen aan ontwikkeling Brabants icoon Van Gogh

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Meer bekendheid van het Brabantse cultuur-, sport en vrijetijdsaanbod

Het aanbod op het gebied van sport, cultuur, recreatie en toerisme willen we op een samenhangende, herkenbare en inspirerende wijze aan Brabanders en bezoekers laten zien.

Indicatoren:

- Waardering van de zichtbaarheid van het Brabantse cultuuraanbod ($\geq 6,7$).
- Het aantal contactmomenten op social media voor BrabantSport (2021: 4,1 mln.; 2022: 4,4 mln.).

Stand van zaken

Op dit moment is er geen indicatie dat deze doelstelling niet gehaald wordt. De metingen op de genoemde indicatoren is voorzien eind 2022.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoeren van Brabantbrede marketingstrategie

Omschrijving (toelichting)

We zetten Visit Brabant in om het vrijetijdsaanbod, passend bij het Brabantse profiel, onder de aandacht te brengen bij inwoners en bezoekers. Dit gebeurt via structurele inzet in de vorm van het digitaal platform www.visitbrabant.com, trade services (persbewerking, touroperators en beurzen) en marketingcommunicatie acties (via social media, nieuwsbrieven, digitale magazines). Hierbij streven we in 2022 een minimum van 65.000 bezoekers van de site.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Via Visit Brabant wordt toegewerkt naar een nieuwe campagne 'Brabant Dichterbij'. Als het gaat om het thema Van Gogh werken we met Van Gogh Sites Foundation aan een Meerjarenplan dat erop gericht is om het erfgoed van Van Gogh in Noord-Brabant te behouden, te ontsluiten, te delen met de wereld en door te geven aan nieuwe generaties.

Wat willen we bereiken?

Ontwikkelen van toptalenten in Brabant

We willen laten zien dat Brabant een plek is waar talent zich kan ontwikkelen. Hiertoe stimuleren we de ontwikkeling van culturele en sporttalenten.

Indicator:

- Percentage ondersteunde talenten dat aangeeft tevreden tot zeer tevreden te zijn over de geboden ontwikkelkansen ($\geq 80\%$)
- Percentage topsporters/toptalenten Brabant t.o.v. landelijk ($\geq 16\%$)

■ Stand van zaken

Op dit moment is er geen indicatie dat deze doelstelling niet gehaald wordt. De metingen op de genoemde indicatoren is voorzien eind 2022.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ondersteuning van talenthubs

Omschrijving (toelichting)

We stimuleren de ontwikkeling van culturele toptalenten door ondersteuning van 7 talenthubs. In de talenthubs krijgen talenten die door de sector zelf zijn uitgekozen, ondersteuning op maat via een netwerk in de discipline waarin ze zich bewegen.

Begin 2022 wordt de subsidieregeling voor de talenthubs geëvalueerd. Met de uitkomsten van deze evaluatie wordt een voorstel gedaan voor de vervolginzet.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ondersteuning van Team NL Centrum Zuid

Omschrijving (toelichting)

Via onze bijdrage aan BrabantSport faciliteren we talenten in het nastreven van hun ambities als topsporter. Dat doen we samen met partners zoals NOC*NSF en sportbonden. Daarnaast verbinden wij gearriveerde topsporters aan Brabant en zetten we ze in als ambassadeur voor (sport & bewegen in) onze provincie. We streven ernaar in 2022 minimaal 300 talenten te ondersteunen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Via TeamNL Centrum Zuid worden ook in 2022 de Brabantse topsporttalenten ondersteund.

Wat willen we bereiken?

Versterken van innovatief vermogen en ondernemerschap van de cultuur, sport en vrijetijdsector

We willen de marktpositie van (startende) ondernemers in de creatieve en vrijetijdsector ontwikkelen en versterken. Wij ondersteunen organisaties en ondernemers in het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen en partnerships.

Indicatoren:

- Ranking aantal bedrijven en startups in creatieve sector t.o.v. andere provincies (≤ 5)
- Ranking aantal bedrijven in subsector kunsten en cultureel erfgoed t.o.v. provincies (≤ 6)
- Aandeel private financiering in Brabant Sportfonds (50% in 2022)
- Aantal bij VisitBrabant aangesloten ondernemers (≥ 250 in 2022)

■ **Stand van zaken**

Op dit moment is er geen indicatie dat deze doelstelling niet gehaald wordt. De metingen op de genoemde indicatoren is voorzien eind 2022.

Wat gaan we daarvoor doen?

Doorontwikkelen van de BrabantSport innovatieagenda en het mede mogelijk maken van de uitvoering

Omschrijving (toelichting)

Naast het doorontwikkelen van de agenda wordt in 2022 een 5-tal projecten uit de agenda mede mogelijk gemaakt. Voor de selectie van projecten geldt dat hieraan een concrete vraag uit de markt/samenleving ten grondslag ligt, dat er sprake is van cofinanciering uit het bedrijfsleven en dat de projecten binnen korte periode tot resultaat leiden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De agenda wordt doorontwikkeld en middels de ondersteuning van inmiddels 4 projecten wordt vormgegeven aan de uitvoering.

Ondersteunen van ondernemerschap in de vrijetijdssector via business services

Omschrijving (toelichting)

Via VisitBrabant ondersteunen we in 2022 minimaal 250 ondernemers in de vrijetijdssector met (cursussen, workshops etc. op het gebied van) marketing en productontwikkeling.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Voortzetten regeling Impulsgelden

Omschrijving (toelichting)

Via de Impulsgeldenregeling geven we incidentele financiële impulsen aan startende makers en instellingen om zich te ontwikkelen zodat daarmee de marktpositie duurzaam wordt versterkt. We continueren onze inzet op de Impulsgeldenregeling, zowel structureel als incidenteel in ieder geval tot het nieuwe beleidskader 2030 (n.a.v. motie M33 bij Beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022 van 26 maart 2021).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Het erfgoed fysiek en digitaal duurzaam behouden, ontwikkelen, benutten en ontsluiten

Indicatoren:

- Het percentage rijksmonumenten in matige of slechte staat in de provincie Noord-Brabant volgens onze jaarlijkse Monumenten-monitor niet hoger is dan het percentage van de 0- meting in 2017 (18,7%)

■ **Stand van zaken**

Wat gaan we daarvoor doen?

Het erfgoed fysiek en digitaal duurzaam behouden, ontwikkelen, benutten en ontsluiten.

Omschrijving (toelichting)

Wij behouden monumenten en cultuurhistorische landschappen door restauratie, herbestemming en ontwikkeling en we geven de kwaliteit van cultuurhistorische landschappen een plek in gebiedsontwikkeling. Zo wordt in 2022 opnieuw de jaarlijkse subsidieregeling cultureel erfgoed opengesteld ten behoeve van restauratie van Rijksmonumenten en onderhoud van molens (in aanvulling op rijksregeling). In het kader van verduurzaming van rijksmonumenten bieden wij de instrumenten Esco (Energy Service Company) en energiescan aan om duurzaamheidsaspecten mee te nemen tijdens onderhoud en restauratie. We dragen bij aan verbetering van de omgevingskwaliteit door op de cultuurhistorische waardenkaart (CHW) de kernkwaliteiten van (elementen in) het landschap zo transparant mogelijk aan te geven zodat initiatiefnemers van ruimtelijke plannen deze informatie kunnen gebruiken, eendachtig de nog in te voeren omgevingswet.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

De (verbeeldings)kracht van erfgoed benutten en inzetten voor behoud en ontwikkeling van erfgoed en ter versterking van de omgevingskwaliteit van Brabant.

Indicatoren

- Verhaallijnen worden uitgedragen
- Inspiratie- en informatielagen zijn aan de CHW toegevoegd.

■ **Stand van zaken**

Wat gaan we daarvoor doen?

We benutten (verbeeldings)kracht van erfgoed via 4 verhaallijnen

Omschrijving (toelichting)

We haken aan op goede initiatieven uit de samenleving die passen binnen de 4 verhaallijnen door deze te ondersteunen of door partijen bij elkaar te brengen. Vanuit de 4 verhalen zoeken we naar verbindingen met andere beleidsdomeinen zoals ruimte, cultuur, vrije tijd, economie etc. Daarnaast koppelen we erfgoed aan onze maatschappelijke opgaven/hoofdopgaven uit de omgevingsvisie dat wil zeggen dat we. Bij inpassing van maatschappelijke opgaven (zoals energietransitie of klimaatadaptatie) in cultuurhistorisch landschap is het namelijk van belang om rekening te houden met het historische karakter van het landschap (historische structuren of elementen).

En we dragen vanuit cultuurhistorie bij aan ruimtelijke ontwikkelingen omdat het belangrijk is erfgoedwaarden van een gebied vanaf het begin mee te wegen in gebiedsontwikkelingen. Zo ontwikkelen we Brabant verder, met behoud van haar unieke kwaliteit, identiteit en karakter.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

We werken samen met de samenleving, trekken op met andere overheden, ondernemers, eigenaren en burgers.

Indicator

- Netwerken van partijen die erfgoed beheren, ontwikkelen en ontsluiten

■ Stand van zaken

We zijn bezig de netwerken die we afgelopen jaren hebben opgebouwd te versterken en te borgen voor de toekomst. Zo is voor de Hollandse Waterlinies een gemeenschappelijke regeling opgesteld (zie memo gedeputeerde) en wordt de governance van de Zuiderwaterlinie tegen het licht gehouden (zie ook statenmededeling).

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken samen met de samenleving, trekken op met andere overheden, ondernemers, eigenaren en burgers

Omschrijving (toelichting)

We bestendigen onder meer de samenwerkingsverbanden binnen de verhaallijnen Bevochten Brabant (zoals via Stichting Crossroads en samenwerkingsverband Zuiderwaterlinie) en Religieus Brabant (zoals via Kloosternetwerk). Dat laatste als vervolg op het Jaar van het Brabants Kloosterleven in 2021. Daarnaast hanteren we voor de verhaallijnen Innovatief en Bestuurlijk Brabant een responsieve aanpak. Dat betekent dat we initiatieven vanuit de samenleving ondersteunen, versterken of met elkaar verbinden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We zijn bezig de netwerken die we afgelopen jaren hebben opgebouwd te versterken en te borgen voor de toekomst. Zo is voor de Hollandse Waterlinies een gemeenschappelijke regeling opgesteld (zie memo gedeputeerde) en wordt de governance van de Zuiderwaterlinie tegen het licht gehouden (zie ook statenmededeling).

Wat willen we bereiken?

Op orde houden van de basis

Indicatoren

- Meer efficiënte en effectieve samenwerking tussen de provinciale uitvoeringsorganisaties en het erfgoedveld.
- Toename aantal collectiestukken in Brabant Cloud en organisaties die aangesloten zijn.

■ Stand van zaken

Wat gaan we daarvoor doen?

We houden de basis op orde

Omschrijving (toelichting)

Op basis van onze verkenning naar het erfgoedveld gericht op doeltreffendheid en doelmatigheid, en de concretisering van de adviezen uit de verkenning, gaan we in 2022 werken aan een duurzame en

toekomstbestendige inrichting van het erfgoedveld in aansluiting op het provinciale beleid. We streven ernaar deze in 2023 te hebben ingericht. Ook collecties vormen een belangrijke basis voor verhalen van Brabant en Brabanders. In de Brabant Cloud wordt een groeiend aantal collectiestukken door steeds meer organisaties (musea, heemkundekringen e.d.) gedigitaliseerd. We streven daarbij ook in 2022 weer meer collectiestukken in de cloud te hebben opgenomen. Tot slot dragen we ook zorg voor behoud, beheer en ontsluiting van archeologisch erfgoed door gebiedsbescherming (in situ) of in het depot (ex situ).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Door de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB) is een verkenning gedaan naar de rol van de provincie en de verschillende erfgoedinstellingen binnen het erfgoedveld. De uitkomsten hiervan zijn gedeeld met Provinciale Staten (zie statenmededeling).

Ontwikkelingen en onzekerheden

Vele prestaties worden geleverd in samenwerking met externe partners. De ook in 2022 voortdurende Coronacrisis en de gevolgen daarvan geeft nog steeds veel onzekerheid wat ook gevolgen (kan) hebben voor de te behalen prestaties en uitputting van budgetten.

Financieel overzicht

Bedragen x € 1.000

10. Vrije tijd, Cultuur, Sport en Erfgoed	Begroting t/m wijz. 1	Wijziging 2	Begroting t/m wijz. 2
Lasten	64.140	3.646	67.786
Baten	651	-	651
Saldo baten en lasten	63.489 N	3.646 N	67.135 N